

Zpráva o využití doporučení veřejného ochránce práv na změny právní úpravy,
uvedených v Souhrnné zprávě o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2013

1., 2. Doporučení za rok 2011 a 2012

Co se týče vyhodnocení doporučení veřejného ochránce práv za rok 2011 a za rok 2012, uvedených v části první bodech 1 a 2 Souhrnné zprávy o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2013, odkazuje se na Zprávu o využití doporučení veřejného ochránce práv na změny právní úpravy, uvedených v Souhrnné zprávě o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2012.

3. Nová doporučení za rok 2013

3.1 Ochrana soukromí zaměstnanců

Doporučení ochránce

Veřejný ochránce práv (dále jen „ochránce“) doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o novelizaci zákona o inspekci práce, kterou by byl do zákona vložen nový správní delikt a přestupek na úseku ochrany soukromí zaměstnanců.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda konstatuje, že pokud je v současné době kontrolou provedenou orgány inspekce práce shledáno porušení ustanovení § 316 odst. 2 a 4 zákoníku práce, pak předmětné pochybení zaměstnavatele orgán provádějící kontrolu uvede do protokolu, avšak jediným nástrojem, který mohou kontroloři přímo použít, je opatření k odstranění kontrolou zjištěných nedostatků, které ale nemá povahu příkazní či sankční, nýbrž spíše doporučující. Obecně lze tedy souhlasit s podnětem

ochránce, který navrhuje zavedení speciální skutkové podstaty přestupku a správního deliktu spočívajícího v neoprávněném zásahu zaměstnavatele do soukromí zaměstnance spojeného i s možností uložení finančního postihu, neboť pouze opatření k odstranění zjištěných nedostatků nemají takovou účinnost při zjednávání nápravy nezákonného stavu. Požadavek ochránce bude zohledněn při sestavování návrhu Plánu legislativních prací vlády na rok 2015. S ohledem na požadavek jasné definice a legislativního ukotvení, které by odlišilo nový správní delikt či přestupek v zákoně o inspekci práce od správních deliktů či přestupků postižitelných prostřednictvím zákona o ochraně osobních údajů, se předpokládá předložení předmětné novely zákona o inspekci práce ve druhé polovině roku 2015. Současně je nezbytné zdůraznit, že porušení shora uvedeného ustanovení zákoníku práce bývá vzhledem k povaze protiprávního jednání a způsobu jeho faktického provedení zaměstnavatele a reálným možnostem orgánů inspekce práce nesnadné prokázat. Pro úplnost se uvádí, že se bude jednat o případy, které nelze posoudit jako nezákonné zpracování osobních údajů a tedy postihnout podle zákona o ochraně osobních údajů.

3.2 Osoby provozující malé fotovoltaické elektrárny

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o úpravu zákonů tak, aby se provozovatelé malých výroben elektřiny mohli stát uchazeči o zaměstnání, měli nárok na podporu v nezaměstnanosti, a pro účely nároku na dávky se posuzoval pouze jejich skutečný příjem z provozu výroby.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda uvádí, že podnět ochránce řeší návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který bude vláda projednávat v září letošního roku. Úprava se týká zjednodušení výroby elektřiny u malých zdrojů, a to pro vlastní spotřebu zákazníka. V tomto případě je vyrobená elektřina spotřebována zákazníkem

bez využití přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, to znamená bez dodávky a odběru elektřiny z přenosové nebo distribuční soustavy – nejedná se proto o podnikání s takto vyrobenou elektřinou. Ve všech ostatních případech neuvedených jako výjimky z § 3 odst. 3 energetického zákona platí základní princip, že podnikání v energetických odvětvích je možné pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Doplňuje se, na co není potřeba licence podle tohoto zákona, tedy konkrétně to, že licence není potřeba na případy, kdy se jedná o výrobu elektřiny pro vlastní potřebu zákazníka, což v principu není podnikání. Nebudou-li tyto osoby považovány za osoby samostatně výdělečně činné pro účely důchodového pojištění, mohou se stát uchazeči o zaměstnání se všemi s tím souvisejícími nároky. Z tohoto důvodu vláda neuvažuje o změně zákona o zaměstnanosti tak, jak ji ochránce navrhuje. K předmětnému podnětu vláda dále uvádí, že dělení podnikatelů na skupiny podle druhu podnikání by znamenalo nerovnost v podnikání. Umožnit pouze podnikatelům v oblasti energetiky, aby se mohli stát uchazeči o zaměstnání, pokud dosahují nízkých příjmů, by znamenalo zvýhodnění této skupiny oproti podnikatelům v jiných oblastech podnikání se stejně nízkými příjmy. Ostatní podnikatelé by se nadále nemohli stát uchazeči o zaměstnání.

3.3 Průzkumné hydrogeologické vrty

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o úpravu zákona o geologických pracích (případně jeho prováděcích vyhlášek), který by stanovil:

- povinnost obcí informovat vhodnou formou (například vyvěšením na úřední desce) vlastníky o záměru průzkumných geologických prací, které je obcím oznamováno dle platné právní úpravy;
- povinnost objednavatele zajistit vypracování projektu u průzkumných geologických prací spojených se zásahem do pozemku vždy, nejen pokud cena úkolu převyšuje 50 000 Kč;

- povinnost zpracovatele projektu zajistit vyjádření vodoprávního úřadu podle § 18 vodního zákona (zákon č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a územně plánovací informace podle § 21 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) před provedením průzkumných geologických prací spojených se zásahem do pozemku.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda si je vědoma omezené možnosti vlastníků studní hájit svá práva při provádění průzkumných hydrogeologických vrtů na sousedních pozemcích a touto problematikou se vážně zabývá, řešení však v současné době shledává poněkud odlišné od toho, které navrhuje v Souhrnné zprávě ochránce. Vláda nepovažuje za vhodné řešit předmětný problém poměrně výrazným plošným zatížením všech občanů, kteří zamýšlí zřídit si studnu a měli by mít nově povinnost vypracovat celý projekt geologických prací i u úkolu, jehož cena nepřevyšuje 50.000 Kč. Optimálním se proto jeví postupovat cestou novelizace prováděcích právních předpisů k zákonu o geologických pracích, a to konkrétně vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, ve znění vyhlášky č. 18/2009 Sb., a vyhlášky č. 282/2001 Sb., o evidenci geologických prací. Předmětem novelizace by mělo být rozšíření obsahu evidenčního listu geologických prací a nové zavedení požadavku na připojení a zohlednění vyjádření příslušného vodoprávního úřadu podle § 18 vodního zákona, ve kterém by byly zahrnuty všechny povolené odběry podzemních vod na sousedních pozemcích. Návrhy novel obou výše uvedených vyhlášek budou připraveny do konce roku 2014 a ještě před jejich rozesláním do meziresortního připomínkového řízení bude oslovena i ochránkyně tak, aby bylo dosaženo plné shody na navrženém řešení.

3.4 Žádosti o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby novelizovala ustanovení § 75 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi tak, aby za slova „dávka nebyla přiznána“ byla vložena slova „v požadovaném rozsahu“.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda sděluje, že požadovaná úprava zákona o pomoci v hmotné nouzi je obsažena v čl. I bodu 34 vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který byl dne 3. července 2014 předložen vládou Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky – sněmovní tisk 256. Dne 17. července 2014 již proběhlo v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky 1. čtení, tisk byl postoupen Výboru pro sociální politiku k projednání na jeho 9. schůzi, která se uskuteční ve dnech 3. – 4. září 2014.

3.5 Nahlížení kolizního opatrovníka do správního spisu

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby novelizovala:

- ustanovení věty první § 55 odst. 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí tak, aby za slova „jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte“ byla vložena slova „nebo kolizní opatrovník dítěte“,
- ustanovení věty třetí § 55 odst. 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí tak, aby za slova „jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte“ byla vložena slova „nebo kolizní opatrovník dítěte“.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda s navrhovanou změnou zákona o sociálně-právní ochraně dětí nesouhlasí, neboť tzv. spisová dokumentace (spis „ochrany mládeže“) nemá povahu

typického správního spisu, ale svazku resp. řady spojených spisů. Tato dokumentace může být v případě zvláště ohrožených dětí či dětí v cizí péči vedena prakticky od narození do 18 let věku dítěte a může tak být mimořádně obsáhlá. Má-li dítě starší sourozence, kteří již jsou zletilí, jsou součástí této spisové dokumentace i údaje o těchto dětech. Přitom do této dokumentace se zakládají záznamy pocházející nejen z vlastní činnosti původce, tj. orgánu sociálně-právní ochrany dětí, včetně např. fotodokumentace dítěte a obydlí, kde žije, ale i došlé písemnosti, obsahující pravidelně i citlivé údaje (o zdravotním stavu dítěte a členů jeho rodiny, zprávy Policie České republiky o závadové činnosti dítěte a členů domácnosti, zprávy ze školy dítěte, zprávy a podobné výstupy odborného posuzování např. psychického stavu a celá řada vyjádření dalších subjektů).

Podle § 943 občanského zákoníku „soud jmenuje dítěti opatrovníka, hrozí-li střet zájmů dítěte na straně jedné a jiné osoby na straně druhé, nehájí-li zákonný zástupce dostatečně zájmy dítěte, nebo je-li toho v zájmu dítěte zapotřebí z jiného důvodu, anebo stanoví-li tak zákon. Jmenovaný opatrovník má právo podat návrh na zahájení řízení vždy, je-li z hlediska zájmu dítěte zapotřebí, aby soud nebo jiný orgán veřejné moci v záležitosti dítěte rozhodl.“. Kolizní opatrovník je ustanovován dítěti nejčastěji nikoli jako hmotně právní opatrovník, ale jako procesní opatrovník – zástupce v soudním řízení. To jsou řízení nejen rodinněprávní, ale rovněž majetkové záležitosti. Kolizní opatrovník není univerzálním zástupcem dítěte (na rozdíl od poručníka) a má proto ve smyslu občanského zákoníku velmi omezené zástupčí oprávnění, vztahující se výlučně k záležitosti, v níž byl dítěti jmenován. Předmět soudního (popř. jiného, např. správního) řízení, v němž dítě zastupuje kolizní opatrovník, se prakticky vůbec nemusí dotýkat hlavní oblasti působnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Je tak zásadní otázka, pokud soud schvaluje např. právní jednání dítěte spočívající ve zrušení účtu stavebního spoření, proč by jím ustanovený kolizní opatrovník pro soudní řízení měl mít ex lege právo nahlížet do spisové dokumentace ochrany mládeže a zjišťovat například, zda starší již zletilý sourozenec nezletilého opatrovance byl v minulosti přestupkově stíhán. Vláda má za to, že není žádný věcný důvod, proč by měl kolizní opatrovník mít automaticky nárok na nahlížení do spisové dokumentace, která není dokumentací soudu, a s předmětem řízení tak nemusí z části, a to i velmi podstatně, mít vůbec spojitost. Podobně jako zdravotnická dokumentace i spisová dokumentace ochrany mládeže

požívá vysoké míry ochrany, a to právě pro mimořádnou citlivost údajů v ní obsažených. S ohledem na § 31 občanského zákoníku, podle něhož se má za to, že každý nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku, zastává vláda názor, že odpovídá-li situace rozumové a volní vyspělosti nezletilého dosud plně nesvéprávného chráněnce, je nezbytné i jim přiznat právo nahlížet do spisové dokumentace ochrany mládeže (a v tom rozsahu i možnost, aby zmocnili třetí osobu), neboť právo nahlížení a zmocnění k jeho realizaci je v takovém případě plně v rukou mladistvého. Stejného účinku je možno dosáhnout i tak, že rodiče zmocní procesního kolizního opatrovníka dítěte plnou mocí ve smyslu § 55 odst. 5 citovaného zákona k nahlížení do této dokumentace. Rovněž soud, který ustanovuje pro soudní řízení z důvodu kolize zájmů opatrovníka dítěte, může za určitých předpokladů podle § 943 občanského zákoníku jmenovat dítěti opatrovníka, aby na místo rodiče dítěte nahlížel do spisové dokumentace, vedené orgánem sociálně-právní ochrany dětí, a činil si z ní výpisy a opisy.

Vláda současně připomíná nezbytnost před jakýmkoli úpravami této problematiky a jejich předložením tyto záležitosti projednat s Úřadem na ochranu osobních údajů, neboť se jedná o problematiku osobních údajů včetně údajů velmi citlivých. Vláda rovněž upozorňuje, že součástí legislativního plánu vlády je příprava věcného záměru nového komplexního zákona o podpoře rodin s dětmi, náhradní rodinné péči a systému ochrany práv dětí. Součástí nového zákona by mělo být případně i nové pojetí správní dokumentace vedené úřady vykonávajícími ochranu dítěte. Při té příležitosti bude snahou nalézt všestranně přijatelnou úpravu i rozsah oprávnění nahlížení do spisové dokumentace ochrany mládeže.

3.6 Nedostatky právní úpravy výkonu rozhodnutí (exekuce)

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o předložení novely občanského soudního řádu:

- obsahující zařazení výsluhových příspěvků mezi příjmy postižované srážkami ze mzdy;
- postižení několikaměsíčního odstupného srážkami za příslušný počet měsíců;
- úpravu exekučního postižení jiných příjmů osob ve výkonu trestu odnětí svobody;
- účinnou ochranu exekučně nepostižitelných příjmů.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda je toho názoru, že předmětná problematika si vyžaduje komplexní analýzu a důkladné posouzení. Podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2014 má Ministerstvo spravedlnosti předložit vládě v prosinci 2014 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. V rámci přípravy tohoto zákona bude k výše uvedeným oblastem zřízena úzká pracovní skupina, která se bude uvedenými podněty ochránce podrobně zabývat.

3.7 Doplnění zdravotního postižení jako diskriminačního důvodu do zákona o služebním poměru a zákona o vojácích z povolání

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby novelizovala:

- ustanovení věty první § 77 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů tak, aby za slovo „věku“ byla vložena slova „zdravotního postižení“;
- ustanovení věty první § 16 odst. 4 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů tak, aby za slova „sexuální orientace“ byla vložena slova „zdravotního postižení“;
- ustanovení věty třetí § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání tak, aby za slova „sexuální orientace“ byla vložena slova „zdravotního postižení“.

Vyřádění vlády k doporučením ochránce

Vláda konstatuje, že zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v ustanovení § 16 a v § 77 neuvádí zdravotní postižení jako diskriminační důvod, avšak současně upozorňuje na to, že za diskriminaci se podle § 77 odst. 7 citovaného zákona nepovažuje postup, kdy bezpečnostní sbor prokáže věcný důvod spočívající v předpokladech nebo požadavcích na výkon služby, které jsou pro výkon služby nezbytné, nebo zvláštní povaze služby, kterou má příslušník vykonávat; účel sledovaný takovou výjimkou musí být oprávněný a požadavek přiměřený. Za takový postup lze považovat posuzování zdravotního stavu příslušníka. Pro přijetí do služebního poměru jsou zákonem stanovena přísná kritéria, vyjadřující zájem státu na kvalitním personálním obsazení bezpečnostního sboru. Jednou ze základních a opodstatněných podmínek k přijetí do služebního poměru je i dokonalý zdravotní stav uchazeče, tedy jeho zdravotní způsobilost. Tu si musí příslušník zachovat pro zastávané služební místo po celou dobu trvání služebního poměru.

Vláda dále uvádí, že antidiskriminační úprava v zákoně o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů má povahu „lex specialis“ k antidiskriminačnímu zákonu. Zákonodárce zcela vědomě nezařadil mezi diskriminační důvody posuzování zdravotního stavu uchazeče o přijetí do služebního poměru či příslušníka bezpečnostního sboru v průběhu výkonu jeho služby. Základním důvodem je nepochybně zcela odlišný charakter služby a nároky, které jsou na příslušníka kladeny, v porovnání se zaměstnancem v pracovním poměru, a na základě těchto nároků jsou příslušníci bezpečnostních sborů svým způsobem od zaměstnanců odlišováni. Splnění požadavku stanovených zdravotních kritérií je základním předpokladem pro přijetí do služebního poměru i následné setrvání v něm. Požadavky na zdravotní způsobilost každého jednotlivého příslušníka z pohledu konkrétního výkonu služby jsou stanoveny vyhláškou č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a její přílohou. Důsledné a důkladné posouzení skutečnosti, zda zdravotní postižení skutečně brání výkonu služby a zda konkrétní osoba se zdravotním postižením nespĺňuje požadavky pro výkon služby,

není obsaženo v ustanovení § 42 odst. 1 písm. h) zákona, nýbrž v příloze k citované vyhlášce. Tato příloha zařazuje jednotlivé příklady služebních činností, které jsou uvedeny v nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, podle zdravotní náročnosti do jednotlivých sloupců I až III a k nim je přiřazena klasifikační značka, která odpovídá příslušné zdravotní způsobilosti uchazeče o přijetí do služebního poměru nebo příslušníka pro vlastní výkon služby. Lékař, který posuzuje způsobilost k výkonu služby, je obeznámen s druhem služby a s podmínkami, za nichž je služba vykonávána, a přistupuje diferencovaně k posouzení toho, zda konkrétnímu příslušníkovi ustanovenému na konkrétním služebním místě brání jeho zdravotní stav vykonávat službu. Zjišťování zdravotní způsobilosti policisty tedy není mechanickým zařazováním nemocí do tabulek, ale posouzením konkrétní zdravotní indispozice ve vztahu k druhu vykonávané služby a hlavně k nárokům, které jsou na takovou službu požadovány. Příčinná souvislost mezi zdravotním postižením a zdravotní nezpůsobilostí je tedy zřejmá, posouzení zdravotní způsobilosti je otázkou ryze odbornou a je vyhrazeno výhradně služebnímu lékaři. S přihlédnutím ke shora uvedenému proto vláda zastává názor, že právní úprava institutu přijetí či propuštění ze služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů z důvodu dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti je upravena dostatečným způsobem a že diferenciací příslušníků podle zdravotního stavu, vytvářená na základě přesně daných a z hlediska úrovně poznání lékařské vědy jednoznačně stanovených kritérií, není diskriminací.

Obdobně i k doporučení, aby zdravotní postižení bylo doplněno do výčtu diskriminačních důvodů v zákoně o vojácích z povolání, vláda uvádí, že zdravotní způsobilost k výkonu služby vojáka z povolání je jednou ze základních podmínek stanovených pro povolání do služebního poměru, přičemž je vyžadován takový zdravotní stav, který dovoluje vykonávat vojenskou činnou službu bez omezení, neboť pro výkon služby vojáka z povolání je vzhledem k úkolům, které musí být každý voják schopen plnit, velmi dobrý zdravotní stav nezbytný. Povaha úkolů, které vojáci plní, přijímání osob se zdravotním postižením do služebního poměru vojáka z povolání vylučuje. Doporučení ochránce tedy podle názoru vlády nelze vyhovět.

3.8 Přesun důkazního břemene ve sporech o diskriminaci

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby novelizovala ustanovení § 133a občanského soudního řádu, následovně:

„Pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, národnosti, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace, a to ve věcech

- a) práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání,
- b) přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,
- c) pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování,
- d) členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů, včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují,
- e) členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto veřejnoprávní korporace svým členům poskytují,
- f) sociálního zabezpečení,
- g) přiznání a poskytování sociálních výhod,
- h) přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování,
- i) přístupu ke vzdělání, odborné přípravě a jejich poskytování,
- j) přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování, nebo
- k) přístupu k veřejným zakázkám, je žalovaný povinen dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.“.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Posílení právní možnosti obrany proti diskriminaci patří mezi významné priority vlády. Vláda proto připraví a Parlamentu České republiky v roce 2015 předloží návrh novely občanského soudního řádu, kterým naplní předmětné doporučení ochránce.

3.9 Zakotvení veřejné žaloby (actio popularis) do antidiskriminačního zákona

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně, aby zakotvila do antidiskriminačního zákona ustanovení § 10a následujícího znění:

„§ 10a

(1) Pokud by porušením zásady rovného zacházení mohla být dotčena práva, právem chráněné zájmy a svobody většího anebo neurčitého počtu osob anebo pokud by takovým porušením mohl být vážně ohrožen veřejný zájem, náleží právo domáhat se ochrany práva na rovné zacházení i právnické osobě podle § 11 odstavce 1 tohoto zákona a veřejnému ochránci práv.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 se mohou domáhat, aby ten, kdo nedodržel zásadu rovného zacházení, upustil od svého jednání, a pokud je to možné, napravil protiprávní stav.“

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda uvádí, že návrhem novely antidiskriminačního zákona by se na základě Výhledu legislativních prací vlády na rok 2015 měla zabývat ve druhém čtvrtletí příštího roku. Již ve druhé polovině roku 2014 však bude vládě předložen návrh novely zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, který bude obsahovat i zavedení veřejné žaloby ve věcech diskriminace pro ochránce. V současné době se zamýšlí udělit právo domáhat se ochrany práva na rovné zacházení zatím pouze ochránci a nikoliv i nestátním subjektům, zabývajícím se ochranou před diskriminací. S tímto postupem vyslovila ochránkyně souhlas.

3.10 Přeřazování odsouzených

Doporučení ochránce

Ochránce doporučuje Poslanecké sněmovně požádat vládu, aby v případě předložení zamýšleného vládního návrhu zákona (změny trestního zákoníku

a zákona o výkonu trestu odnětí svobody) upravila rovněž procesní postup při zařazování a přeřazování odsouzených Vězeňskou službou České republiky v rámci typu věznice, a to včetně možnosti opravného prostředku, kterým by bylo možno napadnout takové zařazení.

Vyjádření vlády k doporučením ochránce

Vláda sděluje, že v současné době probíhá diskuse o novelizaci trestního zákoníku a zákona o výkonu trestu odnětí svobody, v jejímž důsledku by došlo k redukci dosavadních čtyř typů věznic na věznici pouze jednoho typu, která by se vnitřně členila na další organizační součásti – jednotlivá specializovaná oddělení. O umístění do konkrétního oddělení v rámci jednoho typu věznice (otevřené, polootevřené, uzavřené) by rozhodovaly odborné komise zřízené při Vězeňské službě České republiky podle míry kriminogenního rizika odsouzeného za využití nástroje SARPO (Souhrnná Analýza Rizik a Potřeb Odsouzených). Má se jednat o první verzi v cizině používané diagnostické metody hodnocení rizik a potřeb (Risk/Needs Assessment), která se soustřeďuje na zjišťování rizikových faktorů odsouzeného (možnost recidivy a její závažnosti) tak, že jsou analyzovány jak statické (neměnné), tak dynamické (proměnlivé) rysy osobnosti odsouzeného. Součástí této metody je i vyhodnocování motivace odsouzeného, jeho schopnost a ochota podílet se na změně svého života. Vláda konstatuje, že tento návrh zákona nebyl zařazen do Plánu legislativních prací vlády na rok 2014, dosud je pouze ve stadiu odborných diskusí a otázka rozhodování o vnitřním zařazení a s tím související problematika opravných prostředků nebyla dosud vyřešena.